

SVATAK

Vážení přátelé, sousedé, svaťští spoluobčané, čtvrté číslo Svatáku na sebe nechalo chvilku čekat, ale je tu jaro, Velikonoce a s nimi i trocha svatského počtení.

Vyzpovídáme Patrika Šrubaře, nového místostarostu, připomeneme si vítání občánků, povíme si leccos o Velikonocích i vejcích, zvycích a tradicích, k mé velké radosti nahlédneme na prvních pár stránek Kroniky obce Svata a snad se tak bude dít i příštích číslech Svatáku.

Výjimečně v tomto čísle nepředstavíme další ze svatských osobností, neb na to zkrátka nebyl čas... ale znovu si dovolíme apelovat na vás všechny - bez vás, vašich nápadů, podnětů a tipů bude Svaták poloviční, piště, volejte, přinášejte náměty - tímto děkuji panu Jiráskovi resp. jeho mamince za zaslání prvních černobílých fotografií (scanů) staré Svate. Rádi bychom publikovali vždy snímek historický, společně se stejnou scénérií současných dní. Už příště! Mějte pohodové svátky a těšme se na snad už teplejší jaro.

Za pár uplynulých týdnů a měsíců se na Svate stalo, přihodilo a odehrálo leccos, především se ale narodili noví Svat(š)í a tak je i my uvítáme, alespoň prostřednictvím několika fotografií z vítání občánků.

Ať se vám tu i jinde dobře žije!

Veselé Velikonoce

Odpovídá nový místostarosta Patrik Šrubař

S jakými ambicemi přicházíš do funkce místostarosty obce?

Chci pomoc starostovi s funkcí a hlavně se aktivněji podílet na kompletním fungování obecního úřadu.

Co je třeba na resp. v obci změnit, vylepšit, udělat co nejdříve, nebo do konce roku 2016?

Byl bych rád, kdyby se dotáhly resty z minulosti a z roku 2015.

Např. vodovodní řád ke Králi.

Věčně přeplněné kontejnery na plast - uvažujete o navýšení kapacity nebo častějších odvozech?

Kontejnery na plast, co vím z úst pana starosty, jsou objednané.

Co se kontejnerů na tříděný odpad týče - neuvážíte o jejich řekněme decentnějším umístění (zejména u nádrže) či např. schování do dřevěného domku (u hřiště)?

Určitě uvažujeme a hledáme řešení, jak říkáš decentnější. Rádi bychom přivítali nápady od spoluobčanů. Ale musíme brát v úvahu přístup vozů a hlavně auta s rukou na vývoz skla (el. vedení, telefon apod.)

Kromě jiných úseků silnic, které by zasloužily opravu, je asi nejpalčivější úsek „polní cesty“ ke hřišti, která doznala během stavby několika domů značné újmy. Existuje šance či

plán na její brzké opravení?

Jistě, i tato silnice se bude muset opravit a souběžně s opravou povrchu budeme muset opět vyřešit vodu – a to jak povrchovou, tak spodní, která se přelívá přes cestu ze strany od hřiště.

Zaslechl jsem, že snad byl prodán celý pozemek nad panelkou, oněch cca 16 000 metrů, kde se před pár lety pásly koně. Máš k tomuto bližší informace? Jaké jsou případně plány nového majitele atd.?

Dle katastrální mapy má pozemek opravdu nového majitele. Nemluvil jsem s ním a jeho plány tudíž neznám.

Uvažujete na obci o vyčištění požární nádrže?

Ano, uvažujeme, ale je nutno brát v potaz, že tam jsou ryby a rostliny.

Je v mysli zastupitelů i plán týkající se místního koupaliště? Škoda tak krásné místo nevyužít k obecnímu blahu...

Vím, že koupaliště je vyjmuto z koupacích vod a co s tím místem bude opravdu nevím. Opět bychom uvítali návrhy a nápady od občanů.

Závěrem?

Žádáme občany, aby nám hlásili nesvítící veřejné osvětlení, buď mně na tel. 775 276 805, nebo starostovi.

Máte fotky Svaté? Sbíráme je...

Máte-li staré fotky, pošlete na email svata@svata.cz, do předmětu uveďte heslo fotky. V kopii i na email svatak2015@gmail.com. Děkujeme.

Co jste (možná) nevěděli o Velikonocích a vejcích...

Zamysleli jste někdy na tím, jak vlastně vzniklo označení Velikonoce? Slovo Velikonoce se ve staré češtině vyskytovalo v podobách veliká noc, velikonoc či velkonoc a, jak správně tušíte, opravdu vzniklo spojením slov velký a noc, kdy celkový význam složeniny je noc, kdy se slaví Kristovo vzkříšení.

Polština a slovinština jsou na tom obdobně, v polštině najdeme výraz Wielkanoc, v druhém zmiňovaném jazyku pak výraz velika nōč.

S velikonočními svátky končí období půstu a kuchařky, aby nasýtily hladové strávníky, vymýšlely nové recepty. Zásoby a sýpky však byly poloprázdné, slípky však začaly po zimě opět snášet a kuchařinky proto sáhly po vejcích, skvěle se hodících například do mazanců (mmj. nejstaršího doloženého velikonočního pečiva.) Věděli jste, že dříve se **mazanec** pekl na slaný způsob? S tvarohem, sýrem, ale také masem? Až o mnoho století později se začal péct sladký mazanec s rozinkami a oříšky.

Vejce symbolizovala mimo jiné také život i smrt. Přisuzovala se jim magická síla, proto se vejce přidávaly také do staveb i hrobů.

Jídelníček dřívějšího obyvatelstva doplňovaly během Velikonoc také bylinky, kopřivy a svátečně také jehněčí maso. Motiv jehněčího se přenesl později také do sladkého pečiva. **Velikonoční beránek** symbolizuje oběť Krista.

Už máte napečeno?

Magická síla se dříve přisuzovala i **pomlázce**. Síla a zdraví vrbových proutků se vyšupáním měly přenášet na dívku. Podobnou symboliku mělo i polévání vodou.

Nahodilé nejsou ani **pestré stuhy** na pomlázkách. Červená stuha symbolizuje například krev či dozrálé ovoce, zelená připomíná přírodu, žlutá bohatství a zralé obilí a bílá

Každý obyvatel České republiky podle údajů statistik v posledních letech ročně zkonzumuje v průměru okolo 240 vajec.

Velikonoční zajímavosti ze světa: Jak se slaví u sousedů i v exotice?

Na **Filipínách** se ve vesnici San Pedro Cutud věřící nechávají po vzoru Ježíše Krista přibít na kříž jako pokání.

V **Itálii** se z kynutého těsta pečou velikonoční holoubci zdobení mandlemi, k snídani se v pondělí podává torta rustica, slaný koláč s vaječnou náplní.

Ve **Španělsku** prochází na Velikonoce procesí se sochami Ježíše Krista. Na hlavě mají špičaté kapuce a někteří na výraz pokání nesou kovové řetězy.

V **Chorvatsku** mají zvyk si přifuknout vajíčkem. Tomu, komu zůstane skořápka celá, vyhrává.

Ve **Španělsku** prochází na Velikonoce procesí se sochami Ježíše Krista. Na hlavě mají špičaté kapuce a někteří na výraz pokání nesou kovové řetězy.

Řekové barví vajíčka pouze na červenou. Barva symbolizuje obnovu života a ukřižování Ježíše Krista.

V **Irsku** se po jídle vajíčka na uzavření půstu. Během dne, kdo chce velikonoční koláč, musí zatančit.

V **Mexiku** vyráží lidi do ulic s obrázky či krabicemi, které symbolizují Jidáše. Ty se věší, pálí nebo se do nich mlátí

V **Rusku** se po obdarování vejci třikrát políbí na důkaz přátelství

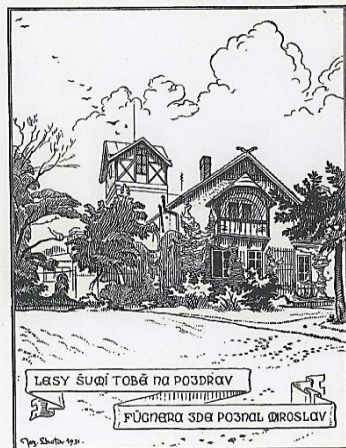
V **Norsku** jsou velikonoční svátky spojené s detektivkami. Dokonce i potraviny jsou potištěné detektivními příběhy.

Na Velký pátek se v **Austrálii** úplně všechny obchody zavírají.

V **Rakousku** se dodržuje tradice zeleného čtvrtku, kdy se musí sníst něco zeleného. Na Bílou sobotu se dělají tradiční ohně, které mají spálit zimu.

Tuto Kroniku sepsal roku 1925 Antonín Markup, učitel na Svaté. Vydali ji jako soukromý tisk Jiří a Jarina Scheinerovi k sedmdesátým narozeninám Dr. Josefa Scheinera, starosty Československé obec Sokolské a čestného občana obce Svaté. Vydobil akademický malíř Jozef Lhota. Vytiskla Státní tiskárna v Praze v 50 exemplářích r. 1931.

Rád bych pravidelně, v každém čísle Svatáku, otiskoval pár stránek, jako připomenutí „svatského ducha“, původních obyvatel, předků i těch, kteří k obci Svatá měli hluboký vztah... Souhlasíte?

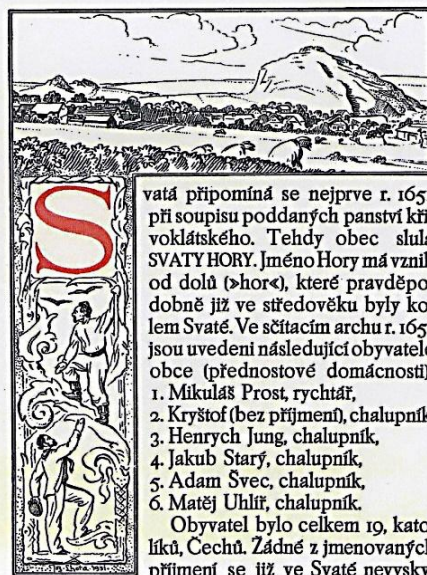
KRONIKA OBCE SVATÉ

NAPSAŁ

ANTONÍN MARKUP

1931

Uvod
Svatá připomíná se nejprve r. 1651 při soupisu poddaných panství křivoklátského. Tehdy obec slula SVATYHORY. Jméno Hory má vznik od dolů (»hor«), které pravděpodobně již ve středověku byly kolem Svaté. Ve sčítacím archu r. 1651 jsou uvedeni následující obyvatelé obce (přednostové domácností):
1. Mikuláš Prost, rychtář,
2. Kryštof (bez příjmení), chalupník,
3. Henrych Jung, chalupník,
4. Jakub Starý, chalupník,
5. Adam Svec, chalupník,
6. Matěj Uhlíř, chalupník.
Obyvatel bylo celkem 19, katolíků, Cechů. Z žádné z jmenovaných příjmení se již ve Svaté nevysky-

Uvod

7

tuje, pouze v č. 4. (nynější majitel Rudolf Jungmann) říkalo se do nedávna »u Ševců«, což nasvědčuje neklamně tomu, že na tom místě bývala v XVII. století chalupa Adama Ševce. Kdy obec počala se nazývat pouze »Svatá«, neznámo. Snad brzy potom, kdy se zde přestalo dolovat na železnou rudu.

Dnešní obec rozkládá se stupňovitě na svahu k jihovýchodu obráceném, na okraji lesů křivoklátských a na samé hranici soudního okresu křivoklátského. Berní úřad, berní správa a okresní správa politická pro Svatou křivoklátskou jsou v Rakovníku. Ježto počalo se stavět, nejvíce až v minulém století, též na půdě sousedního okresu berounského, vznikla tak souvislá obec, která, ač má společné zájmy životní i společné jméno, školu a číslování domů, patří do okresů dvou. Bude proto často nutno při pamětech obce Svaté křivoklátské zmínit se též o událostech obce Svaté berounské.

Poloha
obce

Svatá
berounská

Výměra
katastru

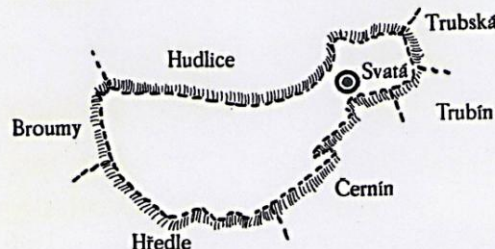
Katastr obce Svaté měří 449 ha, 10 a. Z této výměry jest:

zastavěné plochy a neplodné půdy ..	10 ha, 85 a
polí	80 ha, 39 a
luk	6 ha, 76 a
zahrad	4 ha, 86 a
pastvin	3 ha, 50 a
lesa	342 ha, 74 a

8

Obec leží severní částí na algonkických příbramských břidlicích a bulžňíkových skalách, jižní částí na diabázových tufech rudonosného pásma komárovského.

Geologické
poměry

Od pradávna dolovalo se zde na železnou rudu, která vycházela na několika místech až na povrch. Roku 1860 byly známy tyto fürstenberské doly: Důl sv. Karla na »Dubové«, otevřený štolou na severním svahu trubského vrchu, důl sv. Barbory as 1100 m západně od prvního v trubském údolí. Jihozápadně od Svaté byly státní doly spravované c. k. hornímistrem z Krušné Hory a to: Důl sv. Bernarda, důl Narození Panny Marie, důl sv. Petra atd., které však byly již r. 1860 opuštěny.

Ložisko železné rudy v těchto dolech patří k tě-

9

-muž pásnu spodního siluru jako lože rudy na Krušné Hoře a bylo různě mocné od 1 m do 3,5 m. Červená ruda (krevel) byla bohatá na železo, většinou přes 50 % a jen 15 % kyslíčnicku křemičitého. V roce 1913 a 1916 pokusila se Pražská železářská společnost tato ložiska znovu otevřít, ale s nevelkým výsledkem.

Pokračování příště....

Pozdrav ze Svaté.

kolem r. 1900

Nákladem F. Merhauta ve Svaté.

Poznáváte svůj dům?

Za zaslání fotografie děkujeme paní Julii Jiráskové

Středa, cvičení třeba: Vyzkoušejte!

Dámy, slečny, dívky, maminky, ale i pánové a tatínkové, vězte, že v sokolovně probíhají dvě nová cvičení.

Cvičení pro rodiče s dětmi vede Dáša Hájková a těší se na vás každou středu od 17.00 do 18.00 hod.
Vstupné 30 Kč, bližší info na tel. 731 566 798

Pořádně do těla si dáte při **kruhových trénincích** Jitky Šmídové, opět ve středu, vždy od 20.15 do 21.15 hod.
Vstupné 50 Kč, bližší info na tel. 774 628 638

Přejete si ve Svaté vyhlášku zakazující podomní prodej?

Obce - v čele s Prahou - stále častěji přistupují k zákazu podomního prodeje. Přejete-li si v obci podobnou vyhlášku, pak piště starostovi na svata@svata.cz.

Sběr nebezpečného odpadu

Sobota **2. dubna 2016** od 9.00 do 10.30 hod.

Musíme si pomáhat!

Thajské reflexní masáže nohou

Líba Součková, tel. 606 796 647

Email: memut@seznam.cz

Manikúra a modeláž nehtů

Petra Čermáková, Svatá 224, tel. 739 215 289

Email: petul85@atlas.cz

Realitní služby, pronájem a prodej nemovitostí

Vladka Fedeš, tel. 774 893 663

Email: vlane4646@gmail.com

Jste ze Svaté, máte firmu, poskytujete služby? Napište mi.

Plánované akce na Svaté

- **Divadlo Studio dva:** 6. dubna, představení Hlava v písku, cena 200 Kč, odjezd 17 hod.
- **Čarodějnice:** 30. dubna, sledujte info na vývěškách
- **Staročeské Máje:** 28. května
- **Pohádkový les:** červen

Chcete dostávat Svaták mailem? Napište si o něj na svatak2015@gmail.com

A nejen to: Máte nápad na zajímavou reportáž, rozhovor, pozvánku na akci, historické fotky Svaté? Podnět, připomínku? **Napište!**

Nejbližší veřejné zasedání se koná 20. 04. v 18.00 hod. v budově obecního úřadu Svatá

Přijďte se zajímat o dění ve Svaté i přispět svými názory a postřehy do diskuze nad obecními plány a